

***Germà de gel* - Alicia Kopf**

Les bases del premi Documenta estipulen que només s'hi poden presentar els menors de 35 anys. Entre els últims guanyadors, s'alternen obres experimentals com *Albert Serra (la novel·la, no el cineasta)*, d'Albert Forns, i reculls de contes amb plantejament, nus i desenllaç com els recollits a *Puja a casa*, de Jordi Nopca. La guanyadora de l'última edició va ser *Germà de gel*, d'Alicia Kopf, pseudònim d'Imma Ávalos Marquès (Girona, 1982), llicenciada en Belles Arts i en Teoria de la Literatura.

La primera part de *Germà de gel* és una aproximació a les gestes dels exploradors polars; l'autora hi aporta erudició, capacitat combinatòria, originalitat. En la segona part -la més llarga- assistim a un tomb autobiogràfic que inclou el record d'una adolescència problemàtica, les visites al psicoanalista, les discussions amb la mare dominant, l'absència del pare, la presència del germà. La tercera, molt breu, és el diari d'un viatge a Islàndia.

El gel, sobre el qual l'autora ha treballat també en la vessant artística, unifica la història, l'individu i la geografia. Com a metàfora, representa com a mínim l'exploració intel·lectual, la fredor sentimental i la buidor. En aquest sentit, les peces de *Germà de gel* dialoguen d'una manera fecunda, tot i l'obvietat d'alguns símsils. El que sobta és la diversitat de facetes de l'autora, que pot ser lúdica com Vila-Matas, melodramàtica com Tennessee Williams i caçadora d'instantes a la manera de Sebald.

Les tres peces de *Germà de gel* mostren la capacitat camaleònica de l'autora, interpretable com un catàleg d'estils o com un collage metonímic: pot desaparèixer de l'escena, capbussar-se en l'egocentrisme extrem o interessar-se pel paisatge. En el seu llibre anterior, *Maneres de (no) entrar a casa* (2011) s'acostava amb humor a un tema més aviat dramàtic. En aquest últim verifica gestes, recull anècdotes, escriu un dietari de recerca, critica els narradors omniscients, visita ARCO, cerca una èpica, alterna el constructe gèlid amb la transcripció naïf: ella és alhora objecte i subjecte. Greu i lleugera, anecdòtica i transcendental, fa l'efecte que Alicia Kopf no està segura d'haver arribat on volia, però alhora sembla satisfeta -amb raó- del resultat.